

สวนพฤกษศาสตร์ 5-योग

สวาด

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Caesalpinia bonduc</i> (L.) Roxb.
ชื่อวงศ์	FABACEAE
ชื่ออื่น ๆ	ตามืด (มาเลย์-สตูล); ป่าชีแฮต (ภาคเหนือ); มะกาเล็ง (เจ็ยว-เชียงใหม่); สวาด (ภาคกลาง); หวาด (ภาคใต้)
ชื่อสามัญ	Grey nickers, Nicker bean.
ลักษณะทั่วไป	ไม้เถา ลำต้นมีหนาม หูใบคล้ายใบแบบขนนก ยาวได้ถึง 2 ซม. มีใบย่อย 3-5 ใบ แกนกลางใบประกอบยาว 30-50 ซม. มีหนาม ใบประกอบย่อย มี 3-9 คู่ มีใบย่อย 8-12 คู่ มีหนามระหว่างรอยต่อ 1 คู่ ใบย่อยรูปไข่แกมรูปขอบขนาน กว้าง 1-2 ซม. ยาว 2-4 ซม. ปลายแหลมหรือกลม ปลายมีติ่งแหลม โคนเบี้ยวเล็กน้อย ช่อดอกออกตามซอกใบใกล้ปลายกิ่ง บางครั้งแยกแขนงสั้น ๆ มีทั้งดอกเพศผู้และดอกเพศเมีย ใบประดับรูปลิ้นแคบ โค้งงอกลับ ร่วงช้า มีขนสั้นนุ่ม มีข้อต่อใกล้ปลายก้าน ดอกสีเหลือง กลีบเลี้ยงยาวเท่า ๆ กัน รูปใบหอก สั้นกว่ากลีบดอกเล็กน้อย มีขนสั้นนุ่มสีน้ำตาล กลีบดอกกลีบกลางรูปขอบขนาน ยาว 1-1.2 ซม. คอดกลาง มีปื้นสีแดงและขนดำนใน กลีบบนและกลีบข้างรูปใบพาย สั้นกว่ากลีบกลางเล็กน้อย เกสรเพศผู้ยาวเท่า ๆ กัน ก้านชูอับเรณูมีขน มีขนสั้นนุ่มและขนแข็ง มีก้านสั้น ๆ ฝักรูปรี ยาว 5-8 ซม. ผลแห้งสีน้ำตาล เมล็ดมี 2 เมล็ด รูปกลม ๆ คล้ายรูปไข่ ยาว 1.5-2 ซม. สีเทา
นิเวศวิทยา	พบแทบทุกทวีปในเขตร้อน ในไทยส่วนมากพบทางภาคใต้ มักขึ้นตามป่าชายหาด
ประโยชน์	มีสรรพคุณลดไข้